

**Rețeaua Nord-Vest pentru participarea comunităților marginalizate de romi  
la elaborarea, implementarea și monitorizarea  
politicilor publice locale pentru dezvoltare incluzivă (RPRP N-V)**

DOCUMENT DE CONSTITUIRE RPRP N-V

12.04.2014.

Rețeaua Nord-Vest pentru participarea comunităților marginalizate de romi la elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor publice locale pentru dezvoltare incluzivă (RPRP N-V) este o rețea informală civico-academică constituită în aprilie 2014.

MEMBRI FONDATORI AI RPRP N-V<sup>1</sup>

Fundația Desire, Cluj

Fundația Ruhama, Oradea

Asociația Șanse Egale, Zalău

Asociația Umanitară Împreună pentru Ei, Baia Mare

Asociația Comunitară a Romilor din Coastei, Cluj

Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca: Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, și  
Facultatea de Studii Europene

COLABORATORI AI RPRP N-V<sup>2</sup>

Asociația Romano Butiq din București

POSIBILI PARTENERI DIN REGIUNE<sup>3</sup>

Agenția Națională pentru Romi - Biroul Nord-Vest

Agenția de Dezvoltare Nord-Vest

Pactul Regional pentru Ocupare și Incluziune Socială

Prefecturile și Consiliile Județene

Primăriile și Consiliile Locale

---

<sup>1</sup> Rețeaua rămâne deschisă și către alte organizații și instituții din Regiunea Nord-Vest care se pot alătura ca membri

<sup>2</sup> Rețeaua rămâne deschisă și către alte organizații și instituții care se pot alătura în calitate de colaboratori din afara Regiunii Nord-Vest

<sup>3</sup> Acești posibili parteneri vor fi contactați în cele ce urmează, colaborările cu ei fiind reglementate pe baza unor criterii agreate de toate părțile. Rețeaua este deschisă și către alți potențiali colaboratori/suținători.

## PRECEDENTELE CONSTITUIRII RPRP N-V

Organizațiile civice, membri fondatori ai RPRP N-V, au o vastă și lungă experiență în ceea ce privește: cercetările legate de relații și inegalități sociale, de gen și etnice, și de procese de marginalizare socio-teritorială văzute în mod critic în contextul lor socio-economic și politic mai larg, publicații academice și de altă natură în aceste domenii, manifestări activiste împotriva naționalismului, rasismului, sexismului, clasismului și excluziunii socio-locative, elaborări de recomandări de politici publice în domeniul locativ și al incluziunii socio-teritoriale, facilitare comunitară (*Fundația Desire* înființată în 1996); acțiunile pentru creșterea calității vieții persoanelor și comunităților care se află în situație de risc social, crearea unor modele integrate de intervenție pentru rezolvarea de probleme cu care se confruntă grupurile aflate sub riscul excluziunii sociale, modele promovate ca soluții viabile spre autorități publice și organizații private, furnizare de servicii sociale, derulare de programe în domeniul dezvoltării comunitare, economiei sociale, formării profesionale și educației școlare (*Fundația Ruhama*, înființată în 1996);<sup>4</sup> activitățile în comunități multietnice din România cu populație de romi, pentru consolidarea instituțiilor democratice, bazate pe respectarea nediscriminatorie a drepturilor cetățenești, monitorizarea actelor de discriminare comise față de romi, campanii de conștientizare, acțiuni în vederea desegregării școlare, derulare de programe în domeniul sănătății, educației civice pentru drepturile omului, egalității de gen, organizarea unor grupuri de inițiativă la nivel comunitar în vederea creșterii participării civice a romilor (*Asociația Șanse Egale*, înființată în 2000);<sup>5</sup> oferirea de ajutor umanitar și servicii sociale persoanelor, familiilor, grupurilor sociale și comunităților aflate în situații de dificultate sau de marginalizare/excluziune socială, derulare de programe de asistare a persoanelor aflate în situații de criză, a persoanelor vârstnice, a persoanelor defavorizate care sunt în căutarea unui loc de muncă, sau programe de educație incluzivă și programe de voluntariat, dar și de facilitare comunitară în vederea îmbunătățirii relațiilor de parteneriat între comunitățile vulnerabile de romi și instituțiile publice locale (*Asociația Umanitară Împreună Pentru Ei*, înființată în 2010);<sup>6</sup> dezvoltare organizațională ca asociație grassroots de romi, mobilizare comunitară în vederea susținerii demersurilor față de autoritățile publice locale și naționale în ceea ce privește comunitatea evacuată de pe strada Coastei, dar și ale altor persoane și grupuri aflate sub riscul evacuării, participare la acțiuni activiste locale și internaționale (*Asociația Comunitară a Romilor din Coastei*, înființată în 2012).<sup>7</sup> Instituțiile academice, membri fondatori ai RPRP N-V, în speță Facultatea de Studii Europene, și Facultatea de Sociologie și Asistență Socială de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, prin cadrele didactice angajate la această instituție au derulat în ultimii ani nenumărate analize despre politicile sociale și politicile publice din România și din Uniunea Europeană, dar și cercetări despre excluziune și marginalizare socio-teritorială,<sup>8</sup> despre performanța școlară,<sup>9</sup> accesul la sănătate<sup>10</sup> și la educație școlară,<sup>11</sup> participând la elaborarea

---

<sup>4</sup> <http://www.ruhama.ro/ro/>

<sup>5</sup> [http://www.cdep.ro/informatii\\_publice/ong.chest\\_aprobate?f\\_idc=980](http://www.cdep.ro/informatii_publice/ong.chest_aprobate?f_idc=980)

<sup>6</sup> <http://www.impreunapentru.ro/>

<sup>7</sup> <https://www.facebook.com/patacluj>, și <https://www.facebook.com/pages/Asociația-Comunitară-a-Romilor-din-Coastei/572715146094237>

<sup>8</sup> [www.sparex-ro.eu](http://www.sparex-ro.eu)

<sup>9</sup> [http://www.cccluj.ro/Preuniversitaria/V52012/Plen/Maria%20Roth\\_Plen.pdf](http://www.cccluj.ro/Preuniversitaria/V52012/Plen/Maria%20Roth_Plen.pdf)

<sup>10</sup> [http://www.ispmn.gov.ro/uploads/ISPMN\\_29\\_x\\_to\\_web.pdf](http://www.ispmn.gov.ro/uploads/ISPMN_29_x_to_web.pdf)

<sup>11</sup> [www.edumigrom.org](http://www.edumigrom.org)

capitolului propunere "Cluj 2020 - oraș incluziv" pentru Strategia de dezvoltare a Clujului 2014-2020.<sup>12</sup>

În anul 2013, Fundația Desire pentru Deschidere și Reflecție Socială din Cluj, în parteneriat cu Fundația Ruhama din Oradea, Asociația Șanse Egale din Zalău, Asociația Umanitară Împreună pentru Ei din Baia Mare, Asociația Comunitară a Romilor din Coastei - Cluj, Asociația Romano Butiq, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, și Facultatea de Studii Europene de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, precum și Primăria municipiului Cluj-Napoca a elaborat proiectul "POLROM N-V" – THINK TANK ȘI REȚEA CIVICĂ DE POLITICI PENTRU ROMI ÎN REGIUNEA DE DEZVOLTARE NORD-VEST. Proiectul a fost depus în competiția Fondul ONG În România.<sup>13</sup> Proiectul respectiv și-a propus dezvoltarea a două noi structuri ale societății civile instituționalizate, ale căror beneficiari ar fi fost organizații, cetățeni și instituții publice. Prin acest proiect am dorit să instituim un model participativ de analiză, elaborare și promovare de politici locale în patru localități, dar și dincolo de ele, ale căror conținuturi vizează dezvoltarea incluzivă și durabilă pentru că induce schimbări instituționale în raport cu cele mai vulnerabile grupuri sociale, și anume comunitățile de romi supuse marginalizării socio-teritoriale, inclusiv stigmatizării rasializate. *Think tank*-ul și rețeaua civică create prin proiect ar fi fost o noutate în peisajul vieții publice din România și datorită faptului că decentraliza expertiza din domeniul politicilor publice până acum coagulată la nivel central și/sau la nivelul capitalei și o capitaliza la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest, diseminând recomandări și modele ce ar putea fi utilizate și în alte regiuni, respectiv de autorități publice centrale. Proiectul nu a fost propus spre finanțare de către FDSC, administratoarea fondurilor norvegiene în acest domeniu.

În aceste condiții, pe baza intențiilor lor de rețelizare exprimate în proiectul de mai sus, precum și pe baza activităților lor pe plan local și colaborărilor anterioare, Fundația Desire, Fundația Ruhama, Asociația Șanse Egale, Asociația Umanitară Împreună pentru Ei, precum și Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, și Facultatea de Studii Europene de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca au decis să constituie RPRP N-V și să înceapă activitățile lor de rețea pe bază de voluntariat. RPRP N-V a invitat printre membri săi fondatori tânăra organizație grassroots din Cluj, Asociația Comunitară a Romilor din Coastei, și beneficiază din start de sprijinul unui colaborator organizațional din afara regiunii, Asociația Romano Butiq din București.

## DOMENIUL DE ACTIVITATE AL REȚELEI

Analiza politicilor publice privind dezvoltarea locală incluzivă, elaborare de recomandări, și facilitarea participării comunităților marginalizate de romi în conceperea, implementarea și monitorizarea programelor/proiectelor de dezvoltare,

---

<sup>12</sup> [http://cmpg.ro/wp-content/uploads/2014/02/Clujul\\_incluziv\\_13\\_febr2014\\_FINAL.pdf](http://cmpg.ro/wp-content/uploads/2014/02/Clujul_incluziv_13_febr2014_FINAL.pdf)

<sup>13</sup> <http://www.desire-ro.eu/?p=701>

## VIZIUNE

Dezvoltare economico-socială locală incluzivă care asigură accesul egal al diverselor comunități de romi, indiferent de statutul lor social, tradițiile culturale asumate și opțiunile lor identitare, la servicii publice decente, precum și participarea lor în generarea și administrarea resurselor publice și în luarea deciziilor care privesc aceste comunități.

## OBIECTIV

Producere și diseminare viziune și *know-how* de soluții care răspund diverselor situații și contexte locale prin conectarea cunoașterii și experienței comunității cu expertiza organizațiilor societății civile instituționalizate, a administrației publice locale și a mediului academic.

## ACTORI LOCALI CU CARE INTER-AȚIONĂM

Comunitățile (rome și ne-rome locale)

Mediul asociativ și de afaceri care implementează proiecte de incluziune socială, și/sau programe de dezvoltare

Instituții publice și autorități publice locale, inclusiv structuri create pentru reprezentarea romilor

## TIPURI DE SITUAȚII LOCALE FAȚĂ DE CARE ACȚIONĂM CA REȚEA

Cartiere urbane și rurale periferice care necesită investiții de dezvoltare, ele fiind de obicei neglijate de autoritățile locale (caracterizate prin situație locativă și infrastructurală precară, nesiguranță, deprivări materiale multiple, stigmatizare).

Comunități compacte de romi marginalizați și cu acces inegal la resursele existente în comunitatea locală mai largă (în domeniul educației, ocupării, locuințelor/infrastructurii, sănătății, serviciilor sociale, administrației publice).

Cazuri de concentrare spațială a grupurilor marginalizate de romi care rezultă din excluziune socio-teritorială.

Cazuri de segregare rezidențială care cunosc diferite grade de izolare față de, sau de conectare la restul localității și sunt caracterizate de multiple deprivări materiale și stigmatizare culturală.

Diferitele comunități locale cunosc diverse forme și grade de auto-organizare comunitară și de exprimare a nevoilor/revendicărilor/opțiunilor identitare.

Participarea redusă a acestor comunități la viața comunității mai largi în toate domeniile (social, economic, cultural, politic, administrativ).

Nevoia de cunoaștere a actelor normative aduse la zi din domeniul locuirii, ocupării, educației școlare, sănătății, anti-discriminării, minorităților etnice, marginalizării sociale etc, și de corelarea acestora astfel încât ele să susțină eforturile comunităților marginalizate de romi de a-și exercita drepturile socio-economice, civico-politice și cultural-lingvistice.

## ABORDAREA ASUMATĂ DE REȚEA

Politici publice locale asumate politic de consiliul local și primărie și bugetate din bugetul public local (nu un set aleator de proiecte singulare care se bazează exclusiv pe atragerea de fonduri externe)

Identificarea unor soluții diferențiate bazate pe cunoașterea realităților locale din perspectiva celor care le trăiesc

Îmbinarea soluțiilor urgente pe termen scurt cu planuri pe termen mediu și lung

### **Abordare integrată:**

- recunoașterea intersecționalității excluziunii sociale și gestionarea prin măsuri integrate care pot să facă față complexității acestei probleme;
- nevoia de a conecta dezideratele recunoașterii culturale, redistribuirii sociale juste, și participării civico-politice în ceea ce privește persoanele și grupurile care asumă și afirmă identitatea lor romă;
- promovarea unei dezvoltări sociale, economice și teritoriale bazate pe sistemul integrat al drepturilor omului;
- conectarea mobilizării cetățenești împotriva prejudecăților anti-rome și rasismului, cu revendicări de natură socio-economică;
- implicarea actorilor locali multipli în producerea cunoașterii despre situațiile locale, în elaborare de soluții, precum și în evaluarea și monitorizarea impactului intervențiilor sociale asupra comunităților vizate;
- îmbinarea politicilor de *mainstreaming* și *targeting/ explicit but not exclusive targeting of the Roma*;
- acționarea cu și asupra comunităților de romi (*empowerment* comunitar, și capacitatea categoriilor vulnerabile interne), majoritarilor (solidarizare anti-rasistă și asumarea unor platforme comune pentru exercitarea drepturilor social-economice), și autorităților locale (responsabilizare, asumare de politici integrate pentru dezvoltare coezivă și incluzivă).

***Equality mainstreaming***<sup>14</sup> - un model de politici de incluziune socială care:

- își propune să identifice cauzele structurale ale inegalităților și să acționeze asupra lor (cauze de natură istorică, economică, legislativă, politică, administrativă, cultural-mentalitară);
- introduce acțiuni complexe de politici cu efecte transformative la nivelul cauzelor, acționând dincolo de modelul de politici privind tratamentul egal și asigurarea egalității formale, dar și dincolo de măsurile afirmative/pozitive dedicate îmbunătățirii șanselor grupurilor vulnerabile;
- conectează demersurile pentru egalitate de gen, cu cele pentru egalitatea socială bazată pe recunoașterea și respectul față de diferențele etno-culturale asumate de indivizi și grupuri.

---

<sup>14</sup>Concept prezentat în *TOOLKIT on Programming the European Union Funds for Roma Inclusion in 2014-20*, elaborat de OSI/MtM, martie 2014

## ACTIVITĂȚI ȘI REZULTATE AȘTEPTATE ALE REȚELEI

1. Dezvoltarea profesional-instituțională a rețelei și promovarea modelelor de bună practică locală și regională
2. Colecție de legi, acte normative, proceduri administrative inter-conectate care afectează diversele domenii ale vieții (educație școlară, locuire, sănătate, ocupare, administrație publică, discriminare, etc)
3. Ghid de modele de lucru privind rezolvarea de probleme în contexte locale (descrierea contextului și a problemelor, a activităților și a rezultatelor, a evaluării, etc)
4. Asistență pentru autoritățile locale în ceea ce privește elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor publice pentru comunitățile marginalizate de romi prin modelul de politici integrate (formări, ghiduri)
5. Cercetare participativă privind elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor publice locale (elaborarea metodologiei; constituirea grupurilor locale de acțiune cu participarea membrilor comunităților marginalizate de romi din localități; derularea activităților participative)
6. Evaluarea impactului programelor și proiectelor de dezvoltare asupra comunităților în cauză
7. Comunicarea publică despre nevoile identificate și rezultatele activităților (către autorități, comunități de romi, majoritari)
8. Recomandări pentru ghiduri specifice privind fondurile pentru incluziunea socială cu finanțare nerambursabilă (fonduri structurale 2014-2020, fonduri norvegiene etc)
9. Propuneri de modificări legislative pe plan național (locuire, economie socială, strategia națională de incluziune, strategia națională pentru incluziunea romilor etc)

## MOD DE OPERARE

Membri fondatori ai RPRP N-V își asumă coordonarea unor activități din lista celor de mai sus, și prin personalul lor, în funcție de interese și capacități, vor fi implicați în toate activitățile vizate drept activități ai rețelei.

Colaboratorii externi se vor implica și ei în activitățile rețelei în funcție de posibilitățile și interesele lor, ei urmând să fie consultați de către membri rețelei în chestiuni punctuale.

Rețeaua se așteaptă ca potențialii parteneri organizaționali să beneficieze de rezultatele rețelei și să susțină promovarea rezultatelor acesteia.

Deciziile cu privire la activitățile și rezultatele rețelei se vor lua consensual în rețeaua membrilor fondatori.

În primii doi ani, coordonarea rețelei va fi asigurată de către Fundația Desire, dar ulterior această poziție instituțională va putea fi exercitată și de alți membri fondatori, în funcție de decizia consensuală luată în rețea.

Toate produsele rețelei constituie proprietatea împărțită a membrilor care contribuie la producerea lor (fondatori, membri ulterior alăturați, colaboratori). Produsele vor face referire în mod explicit la rolul și contribuția persoanelor și organizațiilor.

Toate produsele rețelei vor fi puse la dispoziția tuturor membrilor, colaboratorilor și partenerilor, precum și oricăror părți interesate de ele.

În vederea diseminării rezultatelor sale, RPRP N-V va utiliza o platformă online, precum și alte căi de comunicare.

## CONTACTE

Fundatia Desire: [desire\\_cluj@yahoo.com](mailto:desire_cluj@yahoo.com)

Fundatia RUHAMA: [fundatia@ruhama.ro](mailto:fundatia@ruhama.ro), [office@ruhama.ro](mailto:office@ruhama.ro)

Asociatia Sanse Egale: [ngo.humanrights@gmail.com](mailto:ngo.humanrights@gmail.com)

Asociatia Umanitara Impreuna Pentru Ei: [impreunapentruiei@yahoo.com](mailto:impreunapentruiei@yahoo.com)

Asociatia Comunitara a Romilor din Coastei: [asociatiacomunitaraaromilor@gmail.com](mailto:asociatiacomunitaraaromilor@gmail.com)

Facultatea de Sociologie si Asistenta Sociala, UBB: [crat@socasis.ubbcluj.ro](mailto:crat@socasis.ubbcluj.ro)

Facultatea de Studii Europene, UBB: [eniko\\_vincze@euro.ubbcluj.ro](mailto:eniko_vincze@euro.ubbcluj.ro)